

Ekspert od prawa zamówień publicznych wyjaśnia

Zamawiający sam uzyska odpis KRS wykonawcy

Czy w postępowaniu wszczętym po 28 lipca 2016 r. zamawiający może samodzielnie pobrać odpis Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) wykonawcy, czy może powinien wzywać przedsiębiorcę do jego przedstawienia? Czy taka sama sytuacja dotyczy wykonawcy zagranicznego? – pyta czytelnik Biuletynu Górniczego.

Przed udzieleniem zamówienia publicznego o wartości przekraczającej wysokości progów unijnych, zamawiający jest zobowiązany do wezwania wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia oświadczenia i dokumentów potwierdzających trzy okoliczności wskazane w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (ustawa pzp), czyli:

- spełnianie warunków udziału w postępowaniu lub kryteria selekcji;
- spełnianie przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez zamawiającego;
- brak podstaw wykluczenia.

Termin wyznaczony wykonawcy do złożenia tych oświadczeń i dokumentów nie może być krótszy niż 10 dni. Ważne jest to, że uzupełnione dokumenty muszą być aktualne na dzień złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających wyżej wymienione okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy pzp.

Powyższe nie oznacza jednak, że tylko wykonawca, którego oferta została sklasyfikowana na najwyższej pozycji rankingowej, może zostać wezwany do złożenia wymienionych dokumentów lub oświadczeń. Ustawa pzp przewiduje dodatkową podstawę prawną uprawniającą do wezwania do przedstawienia dokumentów. W celu zabezpieczenia prawidłowego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zamawiający może na każdym jego etapie wezwać wykonawców do złożenia wszystkich lub niektórych dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji oraz potwierdzających brak podstaw wykluczenia. Takie wezwanie może zostać skierowane do wykonawców tylko w przypadku powzięcia przez zamawiającego uzasadnionych podstaw do uznania, że złożone uprzednio przez wykonawcę oświadczenia lub dokumenty nie są już aktualne.

Wyjątek: odpis KRS

Wykonawca nie jest obowiązany do złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających dwie z trzech okoliczności (tj. te o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy pzp), jeżeli zamawiający posiada oświadczenia lub dokumenty dotyczące tego wykonawcy lub może je uzyskać za pomocą bezpłatnych i ogólnodostępnych baz danych, w szczególności rejestrów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Oznacza to, że w stosunku do niektórych dokumentów zamawiający nie będzie stosował wezwania do uzupełnienia dokumentów, bowiem zamawiający samodzielnie będzie je pobierał. Do dokumentów tych należy odpis z KRS, który jest powszechnie dostępny w ogólnopolskiej bazie danych o podmiotach uczestniczących w obrocie gospodarczym prowadzonej przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Obowiązkowe wskazanie bazy danych

Zgodnie z §10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (rozporządzenie) – w przypadku wskazania przez wykonawcę dostępności oświadczeń lub dokumentów składanych w formie elektronicznej pod określonymi adresami internetowymi ogólnodostępnych i bezpłatnych baz danych, zamawiający pobiera samodzielnie z tych baz danych wskazane przez wykonawcę oświadczenia lub dokumenty. Należy z tego wywieść wniosek, że przepisy wykonawcze do ustawy pzp wymagają wskazania baz danych przez wykonawcę, co nie wynika z samej ustawy pzp. Takie wskazanie przez wykonawcę nastąpi w Jednolitym Europejskim Dokumentcie Zamówienia (JEDZ).

Powyższe zostało potwierdzone także w uzasadnieniu do nowelizacji ustawy pzp, zgodnie z którym: „Jeśli zamawiający będzie mógł uzyskać dany dokument potwierdzający bezpośrednio za pomocą bezpłatnej krajowej bazy danych (np. CEIDG, KRS, ew. KRK), jednolity dokument będzie zawierał adres internetowy takiej bazy danych oraz wszelkie inne dane identyfikacyjne, oraz w stosownych przypadkach niezbędne oświadczenie o wyrażeniu zgody na uzy-

skanie przez zamawiającego informacji na temat wykonawcy. Wykonawcy nie będą zobowiązani do przedstawiania dokumentów potwierdzających, jeśli zamawiający będzie mógł je uzyskać za pomocą bezpłatnych baz danych.”.

Należy jednak rozważyć, jak powinien zachować się zamawiający w przypadku niewskazania przez wykonawcę w JEDZ odpowiedniego adresu strony internetowej, na której dostępna jest baza danych, z której zamawiający ma pobrać odpis KRS wykonawcy. W mojej ocenie, w takiej sytuacji, zamawiający powinien wezwać do uzupełniania JEDZ o adres strony internetowej. Mimo iż takie działanie będzie bardzo formalne (bowiem zamawiający doskonale wie, z jakiej bazy danych może pobrać odpis KRS i de facto mógłby to zrobić samodzielnie) – to jednak wobec niewskazania tejże bazy w JEDZ, brak jest podstaw do pobierania odpisu KRS przez zamawiającego. Przepis §10 ust. 1 ww. rozporządzenia dwukrotnie odnosi się bowiem do obowiązku „wskazania baz danych przez wykonawcę”, a dopiero jego wypełnienie pozwala zamawiającemu na uzyskanie odpisu KRS z bazy danych Ministerstwa Sprawiedliwości.

Wykonawca zagraniczny

Powstaje również pytanie, jak ma zachować się zamawiający w przypadku, gdy ofertę (samodzielnie lub w konsorcjum) składa wykonawca mający siedzibę poza Rzeczpospolitą Polską, a w dokumencie JEDZ wskazuje on odpowiednią bazę danych, z której zamawiający powinien uzyskać informację/dokument z odpowiedniego rejestru. Bariery w takiej sytuacji może być język, w którym wskazana baza wygeneruje odpis dokumentu. Kwestia ta została rozstrzygnięta w §16 ust. 2 rozporządzenia, z którego wynika, że zamawiający powinien samodzielnie pobrać dokument z bazy wskazanej przez wykonawcę, a następnie zażądać od wykonawcy przedstawiania tłumaczenia tych dokumentów na język polski. Zaproponowane w akcie wykonawczym do ustawy pzp rozwiązanie jest oczywiście racjonalne, jednakże może prowadzić do wniosku, że podstawowy cel jaki niesie za sobą zmiana systemu zamówień publicznych, czyli odformalizowanie procedury udzielania zamówień, wcale nie zostanie zrealizowany.

Agnieszka Zaborowska
– adwokat z Kancelarii Adwokackiej Zaborowska,
specjalizująca się w procesie udzielania
i realizacji zamówień publicznych